

מסורת הש"ס

(א) שנת קכ"א. [גיטין נה].
(ב) שנת קכ"א. א שם.
(ג) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ד) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ה) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ו) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ז) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ח) [מסכתא דמילי פ"ג].
(ט) [מסכתא דמילי פ"ג].
(י) [מסכתא דמילי פ"ג].

חרש שנשא פרק ארבעה עשר יבמות קיד.

עין משפט
גר מצוה

לא אמי פ"ב מהל' שנת
הלכה ז ופ"ד שם
הלכה יא ופ"ו מהל'
מחללות אסורות הל' כ
ופ"ג מהל' אכל הל' יב
סמג עשין רמג ולאון קמח
טוש"ע א"ח ס"י שמג
וטוש"ע י"ד סמ"ג שעג
סע"ף ח:
לא ב מ"י פ"ד מהל'
שנת הל' יא וע"ש
ב"מ וכו"מ:
לב ג ד מ"י שם פ"ב
הלכה ז סמג שם
טוש"ע א"ח סמ"ג שלד
סע"ף כה:
לג ה מ"י פ"ו מהל'
מחללות אסורות הל'
ק טוש"ע א"ח ס"י שמג:
לד ו ז מ"י פ"ג מהל'
אכל הלכה יב טוש"ע
י"ד סמ"ג שעג סע"ף א
וכהג"ה:

דבר עלי וטליא. הנהג מיוקות זכרים ונקבות: לטיילו הסם.
ישחקו שם. שנת היתה: הכא לי מפסת. דרך רה"ל בשנת: נכנסו.
הדליקה: בעושה על דעם אביו. שהמיוק נופה בצאיו ורואה שנות
לו צדק ואביו עומד עליו דהוה כאליו הוא מנאוה לעשות אכל הקן

אמר רבי יוחנן בדמאי הקי"ו. ה"מ למימר דאפילו לא הקילו
דמלאי כיון דליתו אלא מדריבנן שאני דקאמר לעיל אלא
משום דהאי שניוה משני בכמה דוכתי א"נ כיון שיש לחוש לפסק
טבל דהו דאורייתא החמירו אי לאו טעמא דדמאי הקילו:
אלא רבי יוחנן ספוקי מספקא
צ"ה. והא דקאמר הש"ס

דבר מלי וטליא וליטיילו התם דאי משכחי
להו מייתי להו אלמא קסבר ^(א)קטן אוכל
נבלות אין ב"ד מצווין להפרישו ליבוא מסייע
ליה לא יאמר אדם לתינוק הבא לי מפתח
הבא לי חותם אלא מניחו תולש מניחו זורק
אמר אביי תולש בעציץ שאינו נקוב זורק
בכרמלית דרבנן: ת"ש ^(ב)עובר כוכבים שבא
לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני
שאין שביתתו עליהם קטן הבא לכבות
אומרים לו אל תכבה ששביתתו עליהם
^(ג)א"ר יוחנן יבעושה על דעת אביו דכוותיה
גבי עובר כוכבים דעושה על דעת ישראל מי
שרי עובר כוכבים אדעתא דנפשיה עביד ת"ש
^(ד)בן חבר שרגיל לילך אצל אבי אמו עם
הארץ אין חוששין שמא יאכילנו דברים
שאנים מתוקנים מצא בידו פירות אין זקוק
לו אמר רבי יוחנן ^(ה)בדמאי הקילו אלא טעמא
דדמאי הא ודאי בעא לעשורי והאמר ר' יוחנן
בעושה על דעת אביו אלא רבי יוחנן ספוקי
מספקא ליה קאי הכא מרחי קאי הכא מרחי
ת"ש בן חבר כהן שרגיל לילך אצל אבי אמו
כהן עם הארץ אין חוששין שמא יאכילנו
תרומה טמאה מצא בידו פירות אין זקוק לו
בתרומה דרבנן תא שמע ^(ו)יונק תינוק והולך
מעוברת כוכבים ומבהמה טמאה ואין חוששין
ביונק שקץ ולא יאכילנו נבלות וטרפות
שקצים ורמשים ומכולן יונק מהם ואפילו
בשבת ובגדול אסור אבא שאול ואומר נוהגין
היינו שיונקים מבהמה שהורה ביום טוב קרני
מיהא אין חוששין ביונק שקץ התם משום
סכנה אין הכי גדול נמי גדול בעי אומדנא
קטן נמי ליבעי אומדנא אמר רב הונא בריה
דרב יהושע סתם תינוק מסוכן אצל חלב:
אבא שאול ואומר נוהגין היינו שיונקים מבהמה
טהורה ביום טוב: היכי דמי אי דאיבא

בס"פ יולא דופן (גדה דף נו: ושם)
אליבא דר' יוחנן דלאמר מופלא סמוך
לחיש דאורייתא קטן האוכל נבלות
אין צ"ד מצווין להפרישו על צרייתא
דמוציב ליה התם הוה מצי למימר
וליעטמיה ור' יוחנן ספוקי מספקא
ליה הכא אלא דלאו הכי שפיר
קאמר התם ה"ר אלמנן:
וקסבר דהו מפרק בלאחר יד.
וא"ת ואפילו לא הו
כלאחר יד נמי דהא אין דישה אלא
גידולי קרקע דלאמר צפרק כלל
גדול (שבת דף עה. ושם) גבי פולע
חלוץ וכו"מ אע"ג דחלוץ לא חשיב
גידולי קרקע בהמה חשיבא גידולי
קרקע כדאמר' בריש פ' כלל מערבין
(עירובין ד' ס: ד) דממעט לגיס מדמאי
צקר ולאן מה הפרט מפורש גידולי
קרקע כו' זה אין לומר דנהי דחשיב
בהמה גידולי קרקע מ"מ כיון דגמרי'
מסממנין צעין ממש שיהא גדל מן
הקרקע כמו סממנין דלגבי גדולי
קרקע ממש לא חשיב בהמה גדולי
קרקע כדמוכח כשזכור את הפועלים
(צ"מ דף פט. ושם) דמנל דיש מה ליש
מיוחד כו' ילא החולב והמגבן והמחנץ
שאינם גידולי קרקע ואין פועל אוכל
צו אלמנא גבי דבר הגדל ממש מן
הארץ לא חשיבא בהמה גידולי קרקע
וכן משמע צפ"ק דקידושין (דף י"א.)
גבי גזן וקצ יו"ל דליטריץ טעמא
דהא דמפרק כללאו יד הוא משום
ר' יהודה דסברי יש דישה שלא בגידולי
קרקע דמחייב צפולע חלוץ נמי משום
דש ור"ת מפרש דמפרק חייב משום
ממחך שמחליק העור ומאצות מלאכות
הוא וקשה לר"י מדאמר צפ' חצית
(שבת דף קמז. ושם) חולב אדם עו
למך הקדירה אכל לא למך הקערה
ולפי' הקונטרס נוחא דטעמא משום
דכשחולב למך הקדירה הו משקה
הצא לאוכל ואוכל הוא ואין זה צורך
אכל לא למך הקערה דצורך משקה
מאוכל דומה לדש שצורך אוכל ממך
פסולת אכל לפירוש ר"ת צין כך
וצין כך ליחייב משום ממחך ^(א):
שבת דאיסור סק"ה גזור רבנן
בו' קשה לדמרי' צפרק
אע"פ (כתובות ד' ס.) גונח יונק חלב

עובד כוכבים אדעתא דנפשיה עביד.
אפילו בלא ידיעת ישראל העובד
כוכבים מתכוין להנאחו שיודע שיטול
שכר: שאינן מוקנין. שאינן מעושרין:
אין זקוק לו. לטיילו הימנו: והא"ר
יוחנן. לעיל בעושה על דעת אביו
לכל להפרישו אינו מנאוה היכא
דמינוק עביד אדעתא דנפשיה ^(א):
טרומה טמאה. והא הכא דליסורא
דאורייתא הוא כדאמר בהערל (לעיל
עג): בשעריך תאכלנו! לוח אתה אוכל
צטומאת עלמו כדמצי' הטמא והטהור
ולא לאחר למעוטי תרומה דאסורה
צטומאת עממה: ואין חוששין. לומר
שהוא יונק שקץ כלומר דבר המשוקץ
ונאסר: ולא יאכילנו. צידים צדדים
האסורים. חלב צהמה טמאה אסור
נגדול מדאורייתא דנפקא לן מגמל
גמל צ' פעמים צפ"ק דצבורות (ד' י:):
סכנה. שאם לא יינק ימות צלמא:
אומדנא. אם יכול להמנין עד מנאלי
שנת יעשה צהימר: חולב צדיו
חייב משום מפרק דבר מגידולו
והיונה הוא מפרק ע"י שניו והיינו
כלאחר יד: שנת דאיסור סקילה.
יש צמפרק צדיו גזרו רבנן ציונק
ואע"ג דמשנה הוא ואינה מלאכה מן
התורה אכל י"ט דכי עביד צידים
ליכא אלא איסור לאו לא גזרו רבנן
ציונק: (לא האכלוס) לא האכלוס
כי שקץ הס. קרא ימירא הוא דהא
כתיבי אזהרות הרבה צשרים ^(א):
לא האכלוס. קרא ימירא הוא דהא
כתיבי אזהרות הרבה גבי דס:
אמור אל סהניס בני אהני ואמרת.
שתי אמירות הללו למה להזהיר
גדולים על הקטנים שלא יטמאו:
צמשהו

בשנת קסבר מפרק כלאחר יד הוא ומשום נערא לא גזור רבנן והכא אסר ליה בשנת וליכא למימר דהתם דאי משכחי
מלאכה גמורה ואינו כלאחר יד שרי ואמר ר"ת דהתם מחמת חולי והכא מחמת רעב קרי שפיר נער כדאמר צפרק שלישי לשבועות
(ד' ס: ושם) נשבע על הככר ומסתכן עליה מהו מסתכן לישרי ליה מר אלא מנטער עליה מהו וקשה לר"י דאם כן מאי קאמר הכא
אי דאיכא סכנה אפילו בשנת מותר והא אפילו בחוליס צעלמא מותר כיון שאין צהן מלאכה גמורה ולרבי נראה דאין זו קושיא דהא
אכתי לא פירש הש"ס דמפרק כלאחר יד הוא וקאמר דאפילו מלאכה גמורה מן התורה יש לו לדמות להיות מותר כיון דאיכא סכנה
ור"י תירך דהך דהכא פליגא וכן משמע התם (כתובות דף ס.) דלאמר הלכה כו' מרינוס מכלל דאיכא דפליגי עליה ואיכא דמפרש דהכא
צער של בהמה חייבי שמתקשה לה רוב חלב צדדיה וקשה לר"י דלמה היו יונקים והלא היו יכולין לחלוב למוך הקדירה ומיהו לפירוש
ר"ת לא קשה דמסתמא כיון שהיו רעבים לא היה להם שום מאכל צדקירה:

תורה אור השלם

1. כל הולך על גחון וכל
הולך על ארבע עד כל
מקרה רגליו לכל
השרץ השרץ על הארץ
לא תאכלום כי שקץ
הם: ויקרא יא מב
2. על בן אמרתו לבני
ישראל כל נפש מפס לא
תאכל דם והגר הגר
בתוכם לא יאכל יד
ויקרא י"ב
3. ויאמר ה' אל משה
אמר אל הכהנים בני
אהרן ואמרת אליהם
לנפש לא יטמא בעיני:
ויקרא כא א

גליון הש"ס

גמ' וצ"ב ר' דא אשמעינן
שקציה ע"י דמסילתא
דזה"ל בקלל שנת
ונק ונחן להזהיר גדולים
על קטנים וע"י צמחנת
מלל מאש ס" ד:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דלא ליספו להו
צדיו: (ב) רש"י ד"ה
והא"ר יוחנן לעיל ומה
בעושה וכו' ונפשיה
הס"ד ואח"כ מ"ה אין
זקוק לו והא הכא
איסורא דאורייתא:
(ג) ד"ה לא האכלוס וכו'
כשרים קרי ביה לא
מחילוס הס"ד:

מוסף רש"י

עובר כוכבים שבא
לכבות אין אומרים לו
כבה. רבנן גזרו על אמירה
לנבי משום שנות (שבת
קכ"א). ואל תכבה. אין
צריך לנחות צדו אלא
יעתמו וכו' (שם). שאין
שביתתו. של נכרי,
עליהם. דישראל אינו
מוחר על שביתתו של נכרי
שאינו עובד (שם). בעושה
על דעת אביו. צקטן
שרע להמנין שהכניו זה
נות לצדיו ועושה צעילו
(שם). עכ"ם אדעתא
דנפשיה עביד. ואפילו
יודע לו שהכא הוה
להנאח עלמו מתיבא,
שיודע שלא יפסיד (שם).